

Тихомирова Євгенія,

доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

(Рец.: *Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах: кол. моногр. Київ: Вадекс, 2018. 542 с.*

(Наукова серія «Трансатлантичні дослідження» ISBN 978–966–2123–43–1)

Науковою подією 2018 р. став вихід колективної монографії «*Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах*», рекомендованої до друку вченою радою Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У ній досліджено теоретичні й прикладні аспекти стратегічного партнерства, з'ясовано геостратегічні інтереси провідних міжнародних акторів, здійснено аналіз співробітництва ключових суб'єктів у різних сферах міжнародної взаємодії, а також визначено особливості зовнішньої та безпекової політики країн у сучасній системі міжнародних відносин.

Актуальність теми цього дослідження не викликає сумніву, оскільки сьогодні у світовій політичній думці відсутня концептуальна єдність щодо сутності та перспектив глобального міжнародно-політичного розвитку, наявні фундаментальні розходження в прогностичних наукових оцінках стратегічного лідерства в міжнародних відносинах, виникла потреба в пошуку ефективних моделей стратегічної взаємодії в міжнародному середовищі. До того ж в Україні дослідження на таку тематику мають фрагментарний характер, окремі наукові праці лише частково розкривають теоретичні й практичні аспекти вищезазначеної проблеми. Автори рецензованої монографії «*Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах*» здійснили концептуальний і прикладний вимір та прогнозування перспектив стратегічного партнерства в контексті глобальних міжнародно-політичних трансформацій.

У передмові до монографії доречно зазначено, що «ключовим завданням зовнішньої політики стає побудова ефективних стратегій дії у глобальному середовищі і у зовнішньополітичній взаємодії, де одним з найбільш ефективних механізмів визнається стратегічне партнерство, що дозволяє міжнародним акторам виходити за межі власного потенціалу потужності, залучаючи до нього потенціал стратегічного партнера. Базовими характеристиками стратегічного партнерства з позицій теорії міжнародних відносин є: спільність стратегічних цілей, наявність стратегічного консенсусу щодо цільового спектру завдань, сформована система засобів дії та соціального механізму реалізації стратегічних завдань»

Рецензована монографія складається з передмови, п'яти розділів та списку використаних джерел до кожного з підрозділів. Її структура зумовлена логікою, що відповідає тематиці дослідження. Потужний теоретичний початок задає тон всій монографії. У першому розділі «Науковий дискурс стратегічного партнерства» розкрито низку ключових теоретичних аспектів проблеми дослідження. Зокрема, І. І. Погорська розглядає питання стратегічного партнерства в сучасних міжнародно-політичних дослідженнях, Н. О. Піпченко та В. І. Остап'як характеризують концептуальні підходи до стратегічного партнерства в сучасних міжнародних відносинах, М. А. Ожеван зосереджує увагу на геополітичних вимірах стратегічного партнерства.

Окремий (другий) розділ рецензованої монографії стосується аналізу детермінант стратегічного партнерства. Тут на підставі проведеного аналізу характеризуються різні аспекти стратегічного партнерства. Зокрема, М. М. Рижков та М. В. Зайцева аналізують міжнародну співпрацю в діяльності БРІКС, О. П. Кучмій виявляє пріоритети міжнародних акторів у сфері міжнародного гуманітарного співробітництва, О. М. Фролова досліджує стратегії взаємодії у форматі міжнародної інформаційної безпеки, О. В. Шевченко акцентує увагу на партнерських відносинах у сфері кліматичної дипломатії.

У третьому розділі «*Стратегії партнерських відносин у зовнішній політиці США*» відповідно досліджено геостратегічні інтереси США в сучасному світі (Є. А. Макаренко), стратегічне партнерство в зовнішньополітичній стратегії США в Азійсько-Тихоокеанському регіоні (О. В. Шевчук), партнерство США-Індія: особливості стратегічного діалогу та потенціал розвитку (І. І. Погорська), стратегічне партнерство країн ЛАК і ЄС: інформаційно-комунікаційний ракурс (Є. Б. Тихомирова).

Предметом четвертого розділу рецензованої монографії стала міжнародна взаємодія в зовнішній політиці країн ЄС, зокрема В. В. Копійка дослідив політику міжнародного співробітництва в

зовнішній діяльності ЄС, І. О. Мінгазутдінов та Г. І. Мінгазутдінова охарактеризували стратегічне партнерство Німеччини зі США й Китаєм, О. І. Брусиловська зосередила увагу на взаємодії ЄС і країн Центрально-Східної Європи, а В. І. Бурдяк – на міжнародному співробітництві Болгарії та Румунії з ЄС.

І, нарешті, у п'ятому розділі («Україна у відносинах стратегічного партнерства») проаналізовано стратегічне партнерство пострадянських країн (С. Г. Федуняк), практика становлення стратегічних відносин України (Н. О. Піпченко), перспективи розвитку енергетичного співробітництва між Україною та ЄС (М. М. Рижков і Ю. О. Мазурець), стратегічне партнерство України: випробування «гібридною війною» (М. А. Ожеван)

До рецензування змістової, потрібної професіоналам і широкій громадськості й цікавої книги долучилися провідні українські вчені: доктор політичних наук, В. П. професор Горбатенко (Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України), доктор політичних наук, професор Н. Ф. Ржевська (Національний авіаційний університет) та доктор політичних наук, професор В. В. Гулай (Національний університет «Львівська політехніка»).

Отже, рецензована колективна монографія *«Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах»* має оптимальну структуру, є цілісним й актуальним виданням, що здатне викликати інтерес до проблем міжнародно-політичного розвитку. Це монографічне дослідження актуальне, вирізняється високою новизною постановки та розв'язання проблеми. Мова монографії чітка, доступна, незважаючи на складність сформованої проблематики. Монографія представляє високу наукову цінність, її публікація вже сьогодні привернула увагу й викликала інтерес у всіх тих, хто цікавиться насуцними проблемами міжнародно-політичного розвитку.

Рецензована монографія *«Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах»* є актуальною працею, корисною як для фахівців із міжнародних відносин, парламентарів, урядовців, співробітників дипломатичних установ, експертів-аналітиків та фахівців-практиків, так і для студентів, які вивчають міжнародні відносини.